

ด่วนที่สุด

ที่ สธ ๐๗๑๓.๐๕/๒๕๖๐

กระทรวงสาธารณสุข

ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดให้สาขาทัศนมาตรเป็นสาขาการประกอบโรคศิลปะ พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี จำนวน ๑๒๐ ฉบับ
๒. สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดให้สาขาทัศนมาตรเป็นสาขาการประกอบโรคศิลปะ พ.ศ. จำนวน ๑๒๐ ฉบับ
๓. ร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดให้สาขาทัศนมาตรเป็นสาขาการประกอบโรคศิลปะ พ.ศ. จำนวน ๑๒๐ ฉบับ

ด้วยกระทรวงสาธารณสุข ขอเสนอร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดให้สาขาทัศนมาตรเป็นสาขาการประกอบโรคศิลปะ พ.ศ. มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเรือเอก ณรงค์ พิพัฒนาศัย) กำกับการบริหารราชการกระทรวงสาธารณสุข ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว โดยเรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

ด้วยประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ เรื่อง การอนุญาตให้บุคคลทำการประกอบโรคศิลปะโดยอาศัยทัศนมาตรศาสตร์ (Optometry) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรคและการฟื้นฟูสุขภาพ โดยเฉพาะการป้องกันไม่ให้ร่างกายเกิดการเจ็บป่วย ทัศนมาตรศาสตร์อำนวยความสะดวกให้ผู้มีปัญหาด้านสายตาได้มีโอกาสรับการดูแลที่ถูกต้องอันเป็นการส่งเสริมสุขภาพของประชาชน และคุ้มครองผู้บริโภคด้านระบบบริการสุขภาพ

พระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๖ มาตรา ๕ (๘) มาตรา ๑๔ (๘) มาตรา ๑๕ และมาตรา ๓๓ (๘) กำหนดให้มีสาขาการประกอบโรคศิลปะเพิ่มเติมที่จะกำหนดให้เป็นการประกอบโรคศิลปะ โดยให้กำหนดเป็นพระราชกฤษฎีกา ซึ่งตามพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวมีการกำหนดเกี่ยวกับองค์ประกอบ คณะกรรมการวิชาชีพ อานาจหน้าที่ การดำเนินงานของคณะกรรมการวิชาชีพ และได้มีการกำหนดคุณสมบัติ และลักษณะต้องห้ามของคณะกรรมการวิชาชีพตามที่กำหนดไว้ รวมถึงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับความรู้ในวิชาชีพ สำหรับผู้ขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะ

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีที่เร่งด่วน

(ไม่มี)

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เนื่องจากทัศนมาตรเป็นสาขาหนึ่งที่มีการประกอบโรคศิลปะเกี่ยวกับสายตาของมนุษย์ ได้แก่ การวัด การวินิจฉัยความผิดปกติของการมองเห็นและการแก้ไขฟื้นฟูความผิดปกติของการมองเห็นโดยกรรมวิธีการใช้แว่นตา เลนส์สัมผัส และการฝึกการบริหารกล้ามเนื้อตาโดยการใช้เครื่องมืออุปกรณ์หรือการใช้ยาตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดให้สาขาทัศนมาตรเป็นสาขาการประกอบโรคศิลปะแล้ว

จะเป็น ...

จะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนที่รับบริการจากผู้ประกอบวิชาชีพเฉพาะด้าน สมควรกำหนดให้สาขาทัศนมาตรเป็นสาขาการประกอบโรคศิลปะตามพระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ พ.ศ.๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๕๖ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้

พระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๖ มาตรา ๕ (๘) มาตรา ๑๔ (๘) มาตรา ๑๙ และมาตรา ๓๓ (๘) กำหนดให้มีสาขาการประกอบโรคศิลปะเพิ่มเติมที่จะกำหนดให้เป็นการประกอบโรคศิลปะตามพระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกาซึ่งตามพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวมีการกำหนดเกี่ยวกับองค์ประกอบคณะกรรมการวิชาชีพ อำนาจหน้าที่ การดำเนินงานของคณะกรรมการวิชาชีพ และได้มีการกำหนดคุณสมบัติ และลักษณะต้องห้ามของคณะกรรมการวิชาชีพตามที่กำหนดไว้ รวมถึงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับความรู้ในวิชาชีพสำหรับผู้ขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะ

โดยเป็นเรื่องที่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๔) กำหนดให้พระราชกฤษฎีกาเป็นเรื่องที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

(ไม่มี)

๔. สาระสำคัญหรือข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

ตามมาตรา ๑๓ (๒) แห่งพระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดให้คณะกรรมการการประกอบโรคศิลปะมีอำนาจและหน้าที่ให้คำแนะนำหรือเสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีในการเพิ่มประเภทและสาขาของการประกอบโรคศิลปะ โดยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

คณะกรรมการการประกอบโรคศิลปะได้มีการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๕๗ วันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๗ โดยที่ประชุมพิจารณาเรื่อง การพิจารณากำหนดให้ทัศนมาตรศาสตร์เป็นสาขาการประกอบโรคศิลปะ ที่ประชุมได้มีมติเห็นควรกำหนดให้ทัศนมาตรศาสตร์เป็นสาขาการประกอบโรคศิลปะ เพื่อกำหนดขอบเขตการประกอบโรคศิลปะที่กระทำได้และไม่เป็นอันตรายต่อผู้บริโภคและการพัฒนาองค์ความรู้ของช่างแว่นตา และมอบหมายให้ดำเนินการร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดให้สาขาทัศนมาตรเป็นสาขาการประกอบโรคศิลปะตามพระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๖

คณะกรรมการการประกอบโรคศิลปะได้มีการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๕๘ วันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๘ ณ ห้องประชุม ๑ ชั้น ๕ สำนักสถานพยาบาลและการประกอบโรคศิลปะ อาคารคลังพิสดู กระทรวงสาธารณสุข โดยที่ประชุมพิจารณาการจัดทำร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ทัศนมาตรเป็นสาขาการประกอบโรคศิลปะ ซึ่งที่ประชุมมีมติมอบกองกฎหมาย กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะอนุกรรมการพิจารณากลับกรองกฎหมายที่เสนอจากคณะกรรมการวิชาชีพพิจารณาต่อไป

คณะอนุกรรมการพิจารณากลับกรองกฎหมายที่เสนอจากคณะกรรมการวิชาชีพได้มีประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ โดยที่ประชุมพิจารณาร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดให้สาขาทัศนมาตรเป็นสาขาการประกอบโรคศิลปะ พ.ศ. ซึ่งที่ประชุมมีมติเห็นชอบและมอบฝ่ายเลขานุการปรับร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดให้สาขาทัศนมาตรเป็นสาขาการประกอบโรคศิลปะ พ.ศ. ตามความเห็นที่ประชุม และเสนอคณะกรรมการการประกอบโรคศิลปะพิจารณาต่อไป

คณะกรรมการการประกอบโรคศิลปะได้มีการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๐,๓/๒๕๖๐ และ ๔/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ วันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๐ และวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ตามลำดับ เพื่อพิจารณาร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดให้สาขาทัศนมาตรเป็นสาขาการประกอบโรคศิลปะ พ.ศ. ซึ่งที่ประชุมมีมติเห็นชอบและมอบฝ่ายเลขานุการปรับปรุงพระราชกฤษฎีกากำหนด ให้สาขาทัศนมาตร เป็นสาขาการประกอบโรคศิลปะ พ.ศ. ตามความเห็นที่ประชุม และมอบกองกฎหมายดำเนินการ เพื่อให้กฎหมายมีผลบังคับใช้ต่อไป นั้น

โดยร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดให้สาขาทัศนมาตรเป็นสาขาการประกอบโรคศิลปะ พ.ศ. มีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดนิยามความหมาย คำว่า “ทัศนมาตร” หมายความว่า การประกอบโรคศิลปะ เกี่ยวกับสายตาของมนุษย์ ได้แก่ การวัด การวินิจฉัยความผิดปกติของการมองเห็นและการแก้ไขฟื้นฟู ความผิดปกติของการมองเห็นโดยกรรมวิธีการใช้แว่นตา เลนส์สัมผัส และการฝึกการบริหารกล้ามเนื้อตา โดยการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์หรือการใช้อายตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการการประกอบโรคศิลปะ ทั้งนี้ ไม่รวมถึงการแก้ไขความผิดปกติเนื่องจากระบบประสาทตาหรือโรคทางตาที่ไม่ได้เกิดจากความผิดปกติของการหักเหของแสง การแก้ไขความผิดปกติโดยการผ่าตัดและการใช้เลเซอร์ ชนิดต่างๆ ด้วย

๒. การกำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการวิชาชีพสาขาทัศนมาตร ซึ่งประกอบด้วย กรรมการโดยตำแหน่ง กรรมการที่เป็นผู้แทนจากสถาบันการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งและกรรมการที่มาจาก การเลือกตั้ง โดยผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาทัศนมาตร โดยกำหนดให้ผู้อำนวยการสำนักสถานพยาบาลและการประกอบโรคศิลปะเป็นกรรมการและเลขานุการ

๓. การกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการวิชาชีพซึ่งมาจากการเลือกตั้ง โดยผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาทัศนมาตร

๔. การกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการวิชาชีพ และเหตุแห่งการพ้นจากการดำรง ตำแหน่งของกรรมการที่เป็นผู้แทนจากสถาบันการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งและกรรมการที่มาจาก การเลือกตั้ง

๕ กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข มีอำนาจในการออกระเบียบการ เลือกตั้งกรรมการวิชาชีพซึ่งเป็นผู้ได้รับเลือกตั้งโดยผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาทัศนมาตร การเลือกประธาน กรรมการวิชาชีพและรองประธานกรรมการวิชาชีพ

๖. กำหนดอำนาจหน้าที่ และการดำเนินการของคณะกรรมการวิชาชีพสาขาทัศนมาตร โดยให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ พ.ศ. ๒๕๔๒

๗. การกำหนดคุณสมบัติผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาทัศนมาตรในการขอขึ้นทะเบียน และรับใบอนุญาตในการประกอบโรคศิลปะสาขาทัศนมาตร รวมถึงผู้สำเร็จการศึกษาจากต่างประเทศ ต้องได้รับใบอนุญาตให้เป็นผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาทัศนมาตรจากประเทศที่สำเร็จการศึกษาหรือประเทศ ที่ผู้นั้นปฏิบัติงานอยู่ด้วย

๘. กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับบุคคลที่ได้รับหนังสืออนุญาตให้ทำการ ประกอบโรคศิลปะโดยอาศัยทัศนมาตรศาสตร์ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๔๖) เรื่อง การอนุญาตให้บุคคลทำการประกอบโรคศิลปะโดยอาศัยทัศนมาตรศาสตร์ และประกาศกระทรวง สาธารณสุข เรื่อง การต่ออายุหนังสืออนุญาตให้บุคคลทำการประกอบโรคศิลปะโดยอาศัยทัศนมาตรศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๐

๔. กำหนดให้พระราชกฤษฎีกานี้ไม่ใช้บังคับแก่การประกอบอาชีพเกี่ยวกับการตรวจ
วัดสายตาและการประกอบแว่นตาในร้านแว่นตาตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะแล้ว

ทั้งนี้ กระทรวงสาธารณสุข โดยกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ ได้ดำเนินการจัดประชาพิจารณ์
รับฟังความคิดเห็นร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดให้สาขาทัศนมาตรเป็นสาขาการประกอบโรคศิลปะ พ.ศ.
ในวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๕๙ ณ ห้องประชุม ๔๐๖ ชั้น ๔ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข
โดยมีผู้แทนมหาวิทยาลัย ผู้แทนสมาคมนักทัศนมาตรศาสตร์ ผู้แทนสมาคมแว่นตา รวมถึงหน่วยงานภาครัฐ
และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมพิจารณา ซึ่งมีการแสดงความคิดเห็นและเสนอแนะแนวทางต่าง ๆ
โดยร่างพระราชกฤษฎีกาบับดังกล่าว เป็นกฎหมายเพื่อควบคุม กำกับ การทำงานของนักทัศนมาตรศาสตร์
ให้อยู่ในกฎระเบียบกติกากองกรรมการวิชาชีพโดยไม่ได้ยุ่งเกี่ยวกับการทำงานของช่างแว่น เพราะการประกอบ
อาชีพของช่างแว่นตาในปัจจุบันเป็นไปโดยอิสระภายใต้กฎหมายทั่วไป เช่น กฎหมายการประกอบธุรกิจ
กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และกฎหมายอาญา โดยไม่เข้าข่ายการประกอบวิชาชีพเวชกรรมและการประกอบ
โรคศิลปะ อีกทั้งการดำเนินงานของช่างแว่นเป็นการดำเนินงานกับตัวอุปกรณ์แว่นตา ซึ่งไม่ได้กระทำกับตัวคน
จึงไม่เป็นการประกอบวิชาชีพเวชกรรม ส่วนเรื่องสถานที่การดำเนินงาน เมื่อนักทัศนมาตรศาสตร์
เป็นผู้ประกอบโรคศิลปะจะต้องดำเนินงานอยู่ในสถานพยาบาลภายใต้กฎหมายสถานพยาบาล ซึ่งอาจใช้ชื่อ
ว่า “คลินิกการประกอบโรคศิลปะสาขาทัศนมาตรศาสตร์” ซึ่งต่างจากร้านแว่นตาโดยสิ้นเชิง ส่วนประเด็นเรื่อง
ที่จะเป็นไปได้หรือไม่ที่จะให้ร้านแว่นตาทั่วประเทศมาขึ้นทะเบียนกับสำนักสถานพยาบาลและการประกอบ
โรคศิลปะเพื่อที่จะรับใบอนุญาตการตรวจวัดสายตา เพื่อให้มีศักดิ์และสิทธิ์ในการประกอบอาชีพและป้องกัน
การฟ้องร้องกันในอนาคต ดังนั้น เมื่อช่างแว่นมีสมาคมส่งเสริมวิชาการแว่นตาแห่งประเทศไทยที่พร้อม
ในทางวิชาการในการส่งเสริมสมาชิกให้มีการพัฒนาองค์ความรู้ก็อาจมีการผลักดันให้เข้ามาในช่องทางนี้

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงสาธารณสุขขอเสนอร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดให้สาขาทัศนมาตร
เป็นสาขาการประกอบโรคศิลปะ พ.ศ. เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายปิยะสกล สกลสัตยาทร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข